

СВЯТОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ

ПОЕТИ ЗАХОДУ

60 перекладів з поезії
латинської, італійської, французької,
англійської, американської, німецької
і польської

Літературно-Мистецький Клуб
Нью-Йорк, 1961

Вілліям Шекспір

3 СОНЕТІВ

46

Мій зір і серце — в лютій боротьбі,
Хто з них тобою володіти має,
Жадібне око тягне все собі,
А серце оку вид твій закриває.

Говорить серце: ти навіки в нім,
У схові, де не сягне ока промінь,
Воно ж, у запереченні своїм,
Впевняє: ти в його витаєш домі.

Щоб вирішити спір, зійшлись на суд
Дорадники — думки, що в серці в наймах,
Їх справа: чітко визначити тут
Де частка ока й серця частка тайна.

Їх присуд: око образ візьме твій,
А серцю — серце для любови й мрій.

І серце й око — полюбили мир,
Стають одне одному до послуги,
Коли без тебе зголодніє зір
Або як серце загибає з туги,

Твій образ око викликає вмиль
І на барвистий бенкет серце просить,
То знов до серця око загостить
І серце мрії в дар йому приносить.

Так образом або любов'ю ти,
Хоч і далека, все і скрізь зо мною,
Бо дальш від мрій не можеш відійти,
Я з ними все, вони ж усе з тобою;

Як сплять вони, твій вид несе у сні
Для серця й ока радощі ясні.

Ні пам'ятники в золоті, ні мармур
Перетривати цих не зможуть рим;
Час їх засмітить і покине марно,
А ти все в вірші житимеш моїм.

Пишноту статуй звалить шал воєнний
І лють незгод мулярський знищить труд,
Але ні Марсів меч, ні жар огненний
Твого живого сліду не затруть.

Наперекір і забуттю і тліні
Ти йтимеш, і повік хвала твоя
Нащадкам сятиме в красі незмінній,
Як довго їх терпітиме земля.

Так житимеш до суду й змертвихвстання
В цім вірші й зорах тих, хто знав кохання.

Як хвилі ринуть на рінистий берег,
Так до кінця хвилини наші мчать,
Одна за одною міняють шерег,
Та всі вперед у наступі спішать.

Народини, у повні величавій,
Повзуть у зрілість, що вінчає їх,
Її збороти затьми йдуть лукаві
І Час дарів не визнає своїх.

Він ломить квіти, дані юній вроді,
І риси риси на чолі краси,
Сам живиться найкращим у природі
І все, що є — лиш для його коси.

А все ж тобі цей вірш мій, у надії
На майбуття, а Час — хай скаженіє.

Я кличу смерть, нестерпне вже буття,
Коли достоїнство на жебрах стріну,
І орденом оздоблене сміття,
І справжню вірність, продану злочинно,

І почесть на негідному чолі,
І честь дівочу, стоптану жорстоко,
І досконалість, віддану хулі,
І силу, що кульгає з кожним кроком,

І слово, що йому заткали рот,
І дурноту, що учить, безталанна,
І правду, вивернену назворот,
І доброту на службі в злого пана:

Огірчений усім, я б геть пішов,
Та як лишу тебе, мою любов?

Коли в літописах прадавніх днів
Читаю опис постатей античних
І строфи, де краса складає спів
На славу пань і лицарів величних,

Тоді, задивлений у ту красу,
У руки, ноги, губи, очі, брови,
Я бачу, що пером того часу
Я змалював би вигляд твій чудовий.

Та їх хвала лиш провіщала твір
Майбутнього — твій образ пребагатий,
І хоч вони пророчий мали зір,
А все ж тебе не вміли б оспівати :

В нас очі є для подиву тепер,
Та для хвали — язик у нас замер.

Ні острах мій, ні віщий дух, що світ
Майбутній бачить, не стоять на варті
Мого кохання, що його обіт
В рахубі кінецьсвітній мало вартий.

Смертельний місяць затьму стер з чола
І кплять авгури з власних віщб наївних,
Непевність шапку певности вдягла
І мир вістить повік гілки оливні.

Ось у бальзамній розцвіла росі
Моя любов, а смерть — мій раб незримий,
Бо їй на злість живу в цих рим красі,
Вона ж царить над юрбами німими :

І ти в цій бронзі житимеш повік,
Тривкіша, ніж герби й гроби владик.

Мене ти мучиш як тиран, бо ти,
Як всі красуні, вщерть безсердям повні,
Сама те знаєш, що тебе нести
Я в серці буду, мов брилянт коштовний.

Та дехто каже, що лице твоє
За темне і не викличе й зідхання:
Я не тверджу, що так насправді є,
Хоч сам собі кажу це без вагання.

Для впевнення — я тисячно зідхну,
Як смаг твого обличчя пригадаю,
Та тільки раз, як іншу я спімну,
Бо я тебе за чорноту кохаю.

Не чорна ти, твоя вся чорнота
У вчинках, відсіля й обмова та.